

HANDLÄGGARE
Wesslén, Mats
08-535 317 37
Mats.Wesslen@huddinge.se

Kultur- och fritidsnämnden

Betänkandet En inkluderande kulturskola på egen grund (SOU 2016:69)

Förslag till beslut

Som svar på remiss av ”En inkluderande kulturskola på egen grund (SOU 2016:69)” överlämnas remissvar enligt kultur- och fritidsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 13 februari 2017.

Sammanfattning

Kulturdepartementet har till Huddinge kommun remitterat betänkandet En inkluderande kulturskola på egen grund (SOU 2016:69).

I enlighet med regeringens direktiv har betänkandet tagit fram ett brett kunskapsunderlag om den kommunala kulturskolan. Mot en samlad bakgrund tydliggörs bedömningar och förslag.

Förvaltningen menar att Huddinges kulturskola bedriver verksamhet som väl ligger i linje med de bedömningar och förslag som görs i betänkandet.

Förvaltningen lyfter särskilt fram några delar där mer specifika synpunkter lämnas.

- Nationella mål.
- Samverkan med grundskolan.
- Kulturskolan kopplat till forskning.
- Jämlikhetsperspektivet, mål för fler att ta del av kulturskolans verksamhet.
- Samverkan med mötesplatser/ungdomsgårdar.
- Lära, utöva och uppleva konstuttryck i första hand i grupp.
- Nationellt kulturskolecentrum.

Beskrivning av ärendet

Kulturdepartementet har till Huddinge kommun remitterat betänkandet En inkluderande kulturskola på egen grund (SOU 2016:69).

I enlighet med regeringens direktiv har betänkandet tagit fram ett brett kunskapsunderlag om den kommunala kulturskolan. Mot en samlad bakgrund tydliggörs bedömningar och förslag.

Betänkandet bedömer att en juridisk ram för kulturskolan är önskvärd, utifrån att tydliggöra kulturskolans nationella intresse, men inte genomförbar. Däremot föreslår betänkandet nationella mål som vägledande för den kommunala kulturskolan.

Betänkandet föreslår en ny infrastruktur för kulturskolan med utgångspunkt i nationella mål. Förslaget inbegriper att skapa ett nationellt kulturskolecentrum, bidrag för regional samordning, utvecklingsbidrag, förstärkta utbildningsvägar för att uppnå en inkluderande kulturskola på egen grund, kulturskolerelaterad forskning, tidsbegränsat verksamhetsbidrag till kulturskola, bidrag till nationell spetskompetens samt utvärdering av infrastruktur.

Vidare föreslår betänkandet att regeringen för beslut av riksdagen lägger fram följande mål för den kommunala kulturskolan:

- Ge barn och unga möjlighet att lära, utöva och uppleva konstuttryck i första hand i grupp
- Bedrivs på barn och ungas fria tid
- Präglas av hög kvalitet och en konstnärlig och genremässig bredd med verksamhet inom tre eller flera konstuttryck
- Tillämpa en pedagogik som utgår från barnets egna erfarenheter och intressen
- Ge barn och unga goda förutsättningar att ha inflytande på verksamhetens utformning och innehåll
- Ha en hög andel pedagogiskt och konstnärligt utbildad personal
- Verka i för verksamheten anpassade lokaler med ändamålsenlig utrustning
- Aktivt verka för att kommunens barn och unga har kännedom om kulturskolan och ges likvärdig möjlighet att delta i dess verksamhet, och
- Arbeta i bred samverkan och bedriva en utåtriktad verksamhet gentemot övriga samhället.

För att följa och stödja arbeta enligt ovan föreslår betänkandet att ett nationellt kulturskolecentrum upprättas.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen menar att Huddinges kulturskola bedriver verksamhet som väl ligger i linje med de bedömningar och förslag som görs i betänkandet. I det omfattande material som betänkandet utgör vill förvaltningen lyfta fram några specifika delar som behandlas närmare nedan.

Nationella mål

Betänkandet använder ska-sats gällande de föreslagna nationella målen. Förvaltningen vill särskilt lyfta fram föreslagna nationella mål som ett incitament för kvalitetssäkring, snarare än rikriktning. I ett brett samarbete med andra aktörer kan vissa kulturskolor välja att fokusera på mindre än tre kulturformer. Därför anser förvaltningen att de nationella målen ska vara riktlinjer, snarare än krav.

Samverkan med grundskolan

Betänkandet betonar att kulturskolans verksamhet ska ske på barns fria tid. Detta stämmer väl med hur Huddinges kulturskola är uppbyggd. Uppfattningen är dock att det här är viktigt att ta hänsyn till kommuners självständighet gällande hur en kulturskola kan utformas utifrån respektive kommuns faktiska förutsättningar. Det är förvisso viktigt att den obligatoriska undervisningen i skolan inte ska kunna väljas bort till förmån för kulturskolans, men inom ramen för både grundskolans och kulturskolans respektive uppdrag kan ibland samverka, exempelvis inom skolans lokaler, vara ett effektivt resursutnyttjande. Förvaltningen anser att det är viktigt att inte stänga dörren för samarbete med skolan, även om det är viktigt att särskilja på den obligatoriska skoltiden och den fria tiden.

Kulturskolan kopplat till forskning

Betänkandet föreslår forskningsbidrag till Vetenskapsrådet som tillgodoser möjligheter att bidra till forskningsbaserade studier på barns och ungas fria tid, och då särskilt inom kulturskolans verksamheter. Då evidens alltid är av vikt i pedagogiska verksamheter ser vi positivt på detta.

Jämlikhetsperspektivet, mål för fler att ta del av kulturskolans verksamhet

Att kulturskolan är en frivillig verksamhet på barns och ungas villkor är centralt i utredningen, vilket är samstämmigt med hur förvaltningens uppdrag är utformat gällande kulturskolan. Jämlikhetsperspektivet synliggör barn och unga med olika funktionsvariationer.

En annan viktig aspekt för förvaltningen är målet att nå alla barn och unga i Huddinges kommun med kulturskolans verksamhet.

Möjlighet att enligt betänkandets förslag kunna ta del av medel för satsningar på att öka jämlikhet i deltagandet i kulturskolan, och för att kunna utveckla gruppmetodik ser förvaltningen som centralt för att kunna nå jämlikhetsmålen i verksamheten.

Förvaltningen vill även lyfta fram svårigheten, både på nationell och lokal nivå, att nå äldre grupper av tonåringar. Studier som Ung Livsstil pekar på att flertalet ungdomar hoppar av kulturskolan i tidiga tonåren. Det är en stor utmaning för kulturskolan att inkludera även äldre tonåringar i sin verksamhet.

Genom satsningen på Öppen kulturskola i Huddinge inkluderas många barn som sällan eller aldrig möter pedagoger inom sina konstnärliga områden som erbjuder ett konstnärligt, metodiskt lärande på individens fria tid, helt utan avgift eller föranmälan. Därför är utredningens förslag om ett utvecklingsbidrag för att ge barn och unga ökad tillgång till en inkluderande kulturskola av hög kvalitet ytterst viktigt för en sådan stor kommun som Huddinge. Förvaltningen menar därför att det ska finnas långsiktiga resurser att söka (minst tre år) för att fördjupa analyser och mäta effekterna av en öppen verksamhet, särskilt för kommuner med hög inflyttning och stor befolkningsmängd.

Samverkan med mötesplatser/ungdomsgårdar

Förvaltningen stödjer utredarens tydlighet att värna om kulturskolans särart som en frivillig, demokratisk och läroplanslös verksamhet. En ramlag kanske kan vara det mest effektiva sättet att på lång sikt skapa en inkludering men bedömningen är att en sådan författningsreglerad lag sannolikt inte stärker kulturskolans särart. Utöver detta vill förvaltningen tydliggöra att kulturskolan också i framtiden ska samverka med mötesplatser/ungdomsgårdar och därigenom tillhandahålla en verksamhet som genom utbildad och erfaren kompetens (både konstnärligt och pedagogiskt) säkrar utveckling av individens konstnärliga, personliga och sociala intressen.

Förvaltningen vill också framhäva vikten av att kulturskolan befinner sig i en kontext med andra kulturutövare; och att en dialog mellan dem alla, och en bred samverkan är av högsta vikt för att kunna erbjuda barn och unga ett totalt utbud som motsvarar målgruppens behov.

Lära, utöva och uppleva konstuttryck i första hand i grupp

Betänkandet lyfter som ett nationellt mål fram vikten av ändamålsenliga lokaler. Förvaltningen menar att det är mångfalden av metodiska verktyg, lokalernas beskaffenheter och pedagogiska samverkansformer som är avgörande för all undervisning på kulturskolan i Huddinge. Förvaltningen ser

pedagogiska fördelar med gruppundervisning, men vill även lyfta fram barns och ungas inflytande på verksamhetens utformning och innehåll. Förvaltningen uppfattar inte att utredaren avser att det *endast* ska bedrivas utbildning i grupp – utan i första hand, och där individuell undervisning kan vara ett möjligt alternativ.

Nationellt kulturskolecentrum

Det är bra att utredaren föreslår ett samlat nationellt beslutsorgan genom ett nationellt kulturskolecentrum. Likaså känns det naturligt att det är Statens kulturråd som inrättar detta särskilda centrum. Uppfattningen är också att det är viktigt att Kulturskolerådets unika och samlade kompetens integreras i en långsiktig strategi för en inkluderande kulturskola på egen grund.

Sammanfattningsvis ställer sig förvaltningen positiv till betänkandet, och menar att för kulturskolans fortsatta utveckling ger betänkandet en plattform att utgå ifrån. Dock vill förvaltningen betona vikten av långsiktighet vad gäller bidragsstöd för att möjliggöra nysatsningar, främst utifrån jämlikhetsaspekten. Att satsa på att bredda kulturskolan och skapa nya former för detta kräver resurser för metodutveckling. Där instämmer förvaltningen i utredarens slutsats; att ansvaret för kulturskoleverksamhet är ett ansvar som inte bara bör vila på kommunerna utan är av regionalt och nationellt intresse och fordrar ett gemensamt ansvarstagande.

Förvaltningen vill även betona vikten av att kulturskolan, med stöd av nationella riktlinjer, har frihet att utforma sin kulturskola utifrån den egna kommunens förutsättningar.

En nationell strategi bör vara skapa förutsättning för utveckling, och inte vara styrande så att utveckling försvåras.

Annika Press
TF Kultur- och fritidsdirektör

Anna-Maria Bergman
Verksamhetschef ungdom

Beslutet delges

Kulturdepartementet